

Möte i Biogas Sydost

Tid: 2012-10-10 kl. 09.15-15.30

Plats: Avloppsreningsverket Sundet i Bergunda, Växjö + Studiebesök till Häringetorp

Deltagare	Organisation	Deltar	Deltar inte
Henrik Andersson	Mönsterås kommun		X
Carolina Gunnarsson	Regionförbundet i Kalmar län		X
Stefan Halldorf	Hushållningssällskapet	X	
Kerstin Hannrup	Ronneby kommun	X	
Hannele Johansson	Energikontor Sydost	X	
Matilda Johansson	VMAB		X
Lars-Evert Karlsson	Läckeby Water		X
Steve Karlsson	Växjö kommun	X	
Ingela Nachtweij-Nilsson	LRF Sydost		X
Roland Nilsson	E.ON. Gas	X	
Sven-Olof Peterson	Karlskrona kommun		X
Thomas Rehnström	Kalmar Läns Trafik		X
Mikael Runesson	Nordisk Etanol & Biogas	X	
Stefan Svenaeus	Länsstyrelsen i Kalmar län	X	
Lennart Svenzén	LRF/More Biogas	X	

Tema för dagen: Arbetsgruppsmöte för regional strategi och handlingsplan samt studiebesök på Häringetorps förbehandlingsanläggning. Vård för mötet var Växjö kommun.

1 Regionala biogasstrategi

Dagens medlemsmöte var tillika ett arbetsgruppsmöte för den regionala strategin och handlingsplanen. Vi inledde mötet med att diskutera syftet med strategin och kom fram till att den bör tas i de olika regionförbundens styrelser. Därför ska den skickas på remiss till regionerna redan innan den presenteras på seminariet under Energiting Sydost den 15 november i Kalmar.

Efter den inledande diskussionen tog Stefan H till orda och redovisade för den potentialstudie som Hushållningssällskapet har gjort på uppdrag av alla tre länsstyrelserna i regionen samt Biogas Sydost. Stefan visar siffror på den totala potentialen som är 766 GWh varav 75 % kommer från gödsel. Detta är en teoretisk potential och den realistiska potentialen består dels av geografiskt dito men också av näringsmässigt potential. Efter presentationen kunde vi enas om följande s.k. "hot spots" vad beträffa biogas från gödsel:

- Sölvesborg
- Kalmar, norra Möre
- Kalmar, södra Möre

- Borgholms kommun
- Mörbylånga kommun
- Alvesta/(Växjö)

Stefan visade även två olika behovsanalyser som han har fått av Kalmar Läns Trafik. Den ena visar behovet om alla deras fordon går på biogas dvs. 185 GWh. Den andra är ett missiv till landstingsstyrelsen från i år som visar en successiv uppbyggnad av biogasen som drivmedel för såväl kollektivtrafikens bussar, sopbilar, färdtjänstbilar samt publika fordon. Enligt den senare analysen skulle behovet vara följande:

2012: 14,5 GWh; 2013: 20 GWh; 2015: 43 GWh; 2017: 108 GWh

En liknande behovsanalys är på gång i Blekinge och Kronobergs län. Vad beträffar Kronobergs län så är upphandlingen gjord i år för 10 år framåt i tiden. I den ingår att Växjös stadsbussar, sammanlagt 38 styck, ska gå på biogas samt en buss i Älmhult. Dessutom har Bergkvara buss en option att välja biogas i några av sina bussar. När Stefan har fått alla uppgifterna och kompletterat sin potentialstudie kommer den att skickas ut till alla medlemmar.

I Blekinge sker upphandling i år. Vi bör försäkra oss om att de som sköter upphandlingen har en god uppfattning om vad som gäller om man vill välja biogas. Om man bara skriver in förnybart så kommer det inte att bli biogas eftersom biogasen kräver en framförhållning och samarbete i alla leden: produktion, distribution och konsumtion. Ett strategialternativ är att positionera biogasen i förhållande till de andra bränslen t.ex. hälften biogas och hälften förnybart i övrigt. Det är också viktigt att man själv bestämmer vad man vill ha och inte pratar med t.ex. bussbolag som är hårt pressade och därför inte alltid de bästa att ge råd.

En intressant observation som gjordes utifrån potentialstudien och behovsanalysen för Kalmar län var t.ex. att Öland har en mycket stor potential men ett litet behov medan situationen är den motsatta i Oskarshamn. Roland N. föreslog att vi skulle rita en cirkel med 2 mils radie för att hitta lokaliseringen av anläggningarna.

Ett annat förslag som presenterades av Stefan S under mötet var att arbeta med s.k. case för varje hot spot. I korthet innebär det att vi bygger upp scenarier som består av:

- Områden vi ska satsa på
- Matchning genom lokalavdelningar på församlingsnivå
- Spridning av erfarenheter från t.ex. Norra Möre vilket förutsätter att de kommer i gång med produktionen
- Produktionsmål
- Avsättningsmål
- Identifiering av behoven för att de olika initiativen ska komma igång
- Vidare ska vi
  - visa på möjligheter
  - Jobba på riskeliminering
  - Ta fram affärsplan

Undertecknad tyckte att vi inte skulle utesluta flytande biogas, tunga fordon samt olika privata intressenter från strategin även om kollektivtrafiken är den bas som vi bygger på. Biogas Sydost ordnar en resa till invigningen av anläggningen för flytande biogas i Lidköping 19/10. Flera intresserade deltagare från regionen har anmält sig vilket tyder på ett stort intresse för biogas.

Vidare föreslogs att Roland N bjuds fortsättningsvis in i arbetsgruppen för biogasstrategin. Ett arbetsgruppsmöte bör hållas innan presentationen av vårt förslag på Energiting Sydost. Mikael R föreslog att vi tar fram strategin som en ppt. presentation i initialskede. Undertecknad återkommer i ärendet.

2 Växjö nya biogasanläggning

Steve K presenterade Växjö kommuns nya samrättningsanläggning för biogas som ska försörja bussarna i Växjö stadstrafik med biogas från matavfall och reningsverksslam fr.o.m. nästa år. Vi fick också en ingående beskrivning av hur gasen levereras till bussarna och personbilarna in i stan. Efter mötet fick vi se den nya uppgraderingsanläggningen som Läckeby Water har levererat samt förbehandlingsanläggningen i Häringetorp. Vi var djupt imponerade av satsningen och den politiska vilja som finns i kommunen och hoppas att denna framtidstro ska smitta av sig till hela regionen.

3. Laget runt

SH berättade om Hagelsrums nya biogasanläggning som är en välfungerande anläggning på 3-4 GWh och där de egentligen skulle vilja producera fordonsgas med en mack vid Mållakrysset men en uppgraderingsanläggning är dyr. Enligt RN är detta rätt tänkt.

KH berättade att det inte blir sopbilar som går på biogas i Ronneby och ingen biogasanläggning heller trots att den förstudie som gjorts för biogasproduktion med slam från enskilda avlopp visade på lönsamhet om den producerade gasen används till sopbilarna. Miljöfordon Syd har gjort en miljödeklaration på kommunens bilar. Ronneby är också med i Green Charge projektet där ambitionen är att bygga laddningsinfrastruktur för elfordon. Elbilar är dock dyra att leasa varför biogas är ett alternativ men då måste det finnas gas. Idag består kommunens bilpool av ca 80 bilar varav 17 går på etanol.

LS kunde berätta att förhandlingar pågår för att dra igång verksamheten på More Biogas AB. Miljötillståndsansökan är inlämnad till Länsstyrelsen, organisationen är klar och om allt går som planerat kan produktionen vara igång vid halvårsskiftet 2014. Vissa frågeställningar kvarstår fortfarande, inte minst märks tuffare krav från bankerna. Ambitionen är att öka produktionen successivt från 20 genom 40 till 60 GWh.

Kalmar Biogas är till försäljning. Saknar uppgraderingskapacitet för KSRR:s produktion. KSRR önskar lokal produktion. Kommer More Biogas igång som planerat kan det vara ett alternativ.

MR jobbar med finansieringen av NEAB. Ett frukostmöt anordnas i riksdagen den 24 oktober då tanken är att visa enad bild om vad som krävs för att få igång markanden för förnybara bränslen. Potentialen för produktionen av biodrivmedel till 2030 är 60 % av den totala mängden biodrivmedel.

RN berättade att produktionen av 110 GWh biogas i Jordberga är nu beslutat. Anläggningen kommer att tas i drift 2014. E.ON är delägare med en andel på 20 %. 2013 kommer 100 bussar gå på biogas i Malmö. E.ON levererar gas till totalt 650 bussar i regionen. En LNG-mack är på gång i Malmö genom projektet BiMeTruck. Macken kommer att leverera 160 000 nm³ gas och resten diesel. Gasen räcker till 16 lastbilar.

På en OKQ8-mack i Stockholm har ett LCNG tankställe öppnats. Till tankstället kommer flytande gas in och ut levereras komprimerad gas.

SS är engagerad i kommunernas biogasgrupp och arbetar med klimatkompensationen av kommunernas resor. SS deltar dessutom i strategiarbetet inom Biogas Sydost.

15.30   Mötet avslutades utan att vi kom överens om när nästa möte äger rum. Undertecknad återkommer med en Doodle-förfrågan.

Vid portokollet

Hannele Johansson